

Kommunstyrelsen

Svar på remiss - Betänkandet Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter (SOU 2023:10)

Förslag till beslut

Kommunledningskontorets förslag till yttrande antas som Eskilstuna kommuns yttrande över remissen - *Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter (SOU 2023:10)*.

Sammanfattning

Eskilstuna kommun har fått möjlighet att yttra sig över *Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter (SOU 2023:10)*. I syfte att underlätta för tandvården att erbjuda ett väl fungerande stöd till personer som utsätts för mäns våld mot kvinnor, annat könsrelaterat våld och våld i nära relationer, har utredningen lämnat ett antal förslag på åtgärder till tandvården på såväl nationell som på lokal nivå. Delbetänkandets förslag på åtgärder på lokal nivå innefattar att prioritera utbildning om våld samt att underlätta direkta kontaktvägar till bland annat övrig hälso- och sjukvård samt socialtjänst. I delbetänkandet föreslås att tandvård för skador efter våld i nära relationer inte ska kosta mer än ett vanligt läkarbesök. Utredningen föreslår också att frågor om våldsutsatthet regelbundet ska ställas till alla som besöker tandvården.

Socialnämnden ställer sig positiv till delbetänkandets förslag och ser positivt på att utöka samverkan med tandvården och ser att det är ett utvecklingsområde för nämnden. Socialnämndens verksamheter har i uppdrag att sprida kunskap om våld i nära relation och ser att de kan bistå med kunskap till tandvården.

Kommunledningskontoret ställer sig positiv till delbetänkandets förslag. Förslagen ligger i linje med Eskilstuna kommuns egen plan mot mäns våld mot kvinnor inklusive hedersrelaterat våld och förtryck. Kommunledningskontoret bedömer att genomförande av utredningens förslag troligtvis skulle bidra till ökad upptäckt av våld samt att fler kommuninvånare får rätt vård och stöd. Adekvat hjälp för våldsutsatta bidrar i sin tur till ökad jämställdhet genom att kvinnor och män, flickor och pojkar i Eskilstuna får bättre förutsättningar för samma möjligheter till en god hälsa. Förslagen skulle även förbättra förutsättningarna för vård och omsorg på lika villkor oavsett den våldsutsattas ekonomiska förutsättningar.

Ärendebeskrivning

Eskilstuna kommun har fått möjlighet att yttra sig över *Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter (SOU 2023:10)*. Eskilstuna kommuns yttrande ska vara Socialdepartementet tillhanda senast den 29 september 2023. Yttrande har inhämtats från socialnämnden.

Betänkandet Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter

I delbetänkande av *Utredningen om stärkt stöd till tandvård för våldsutsatta och ökad kontroll över tandvårdssektorn (SOU 2023:10)* redovisar utredningen den del av uppdraget som handlar om våldsutsatta patienter i tandvården. Det uppdrag som rör ökad kontroll över tandvårdssektorn kommer att redovisas i utredningens slutbetänkande den 30 november 2023.

I uppdraget har det ingått att:

- kartlägga hur många patienter som utsatts för mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer på ett sådant sätt att tandvård behövs för att åtgärda skador som uppstår.
- utvärdera hur tandvården arbetar med frågor om våldsutsatta patienter.
- analysera och bedöma hur stödet till personer som utsatts för mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer i form av ersättning för tandskador kan förstärkas och lämna ändamålsenliga förslag på hur sådana system kan utformas, inbegripet författningsförslag vid behov.

För att tandvården ska kunna erbjuda ett väl fungerande stöd till personer som utsätts för mäns våld mot kvinnor, annat könsrelaterat våld och våld i nära relationer krävs ett långsiktigt, strategiskt och systematiskt arbete på flera olika nivåer. För att underlätta detta arbete är det utredningens bedömning att vissa åtgärder bör vidtas på nationell respektive på region-/vårdgivar-/klinikinivå.

På nationell nivå bör initiativ tas för att:

- tandvården ska omfattas av samma skyldigheter som övrig hälso- och sjukvård i frågor om våld i nära relationer,
- tandvården ska ges möjlighet att ta del av de statliga stimulansmedel som genom överenskommelser mellan regeringen och SKR tillförs övrig hälso- och sjukvård, samt att
- tandvården ska ges förutsättningar att dokumentera tecken på våldsutsatthet oavsett var på kroppen tecknen uppträder.

På region-/vårdgivar-/klinikinivå bör initiativ tas för att:

- frågor om våldsutsatthet ska ställas till samtliga patienter som en del i anamnestagning,
- utbildning, fortbildning och kompetensutveckling ska prioriteras, samt att
- direkta kontaktvägar till övrig hälso- och sjukvård, socialtjänst, polis och frivilligorganisationer ska underlättas.

I delbetänkandet föreslås att tandvård för skador efter våld i nära relationer inte ska kosta mer än ett vanligt läkarbesök. Utredningen föreslår också att frågor om våldsutsatthet regelbundet ska ställas till alla som besöker tandvården.

Socialnämndens yttrande

Socialnämnden ställer sig positiv till delbetänkandets bedömning och förslag om att vissa åtgärder bör vidtas på nationell respektive på region-/vårdgivar-/kliniknivå. Förslaget är i linje med socialnämndens arbete kring jämställdhet och arbetet med att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Socialnämnden ser positivt på att utöka samverkan med tandvården och ser att det är ett utvecklingsområde för nämnden. Nämndens verksamheter har i uppdrag att sprida kunskap om våld i nära relation och kan bistå med kunskap till tandvården.

Kommunledningskontorets bedömning

Kommunledningskontoret delar socialnämndens uppfattning och ställer sig positiv till delbetänkandets förslag. Kommunledningskontoret ser även positivt på att socialnämnden gärna utvecklar samarbetet med tandvården.

Förslagen ligger i linje med Eskilstuna kommuns plan mot mäns våld mot kvinnor inklusive hedersrelaterat våld och förtryck¹ där vikten av samverkan med olika samhällsaktörer framhävs samt att kunskap om mäns våld mot kvinnor ska spridas såväl inom den egna organisationen som utanför. Förslagen tros även kunna bidra till att uppnå de nationella jämställdhetspolitiska delmålen om ekonomisk jämställdhet, jämställd hälsa samt att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.² Förslagen tros även kunna bidra till måluppfyllelse av mål 5 i agenda 2030.³

Kommunledningskontoret bedömer att utredningens förslag troligtvis skulle bidra till ökad upptäckt av våld samt att fler kommuninvånare får rätt vård och stöd. Adekvat hjälp för våldsutsatta bidrar i sin tur till ökad jämställdhet genom att kvinnor och män, flickor och pojkar i Eskilstuna får bättre förutsättningar för samma möjligheter till en god hälsa och för att kunna erbjudas vård och omsorg på lika villkor. Våldsutsatta kvinnor löper en väsentligt förhöjd risk att behöva försörjningsstöd.⁴ Delbetänkandets förslag om att tandvård för skador efter våld i nära relationer inte ska kosta mer än ett vanligt läkarbesök ger bättre förutsättningar för att kvinnor och män, flickor och pojkar i Eskilstuna ska få vård för sina skador oavsett ekonomiska förutsättningar.

Finansiering

Utredningen har försökt kartlägga kostnader för ekonomiskt bistånd direkt kopplat till tandvårdskostnader men det har inte varit möjligt. Det är därför svårt att förutspå

¹ Plan mot mäns våld mot kvinnor inklusive hedersrelaterat våld och förtryck 2021-2025 (KSKF/2020:72)

² [Mål för jämställdhet - Regeringen.se](#)

³ [Agenda 2030 | Mål 5 | Jämställdhet - Regeringen.se](#)

⁴ Trygged, S. m.fl., Våldsutsatta kvinnor drabbas av långsiktiga ekonomiska konsekvenser. *Socialmedicinsk Tidskrift*, 90(4), 2013, s. 604–612; se även Socialstyrelsen, *Kartläggning av socialtjänstens arbete med ekonomiskt bistånd ur ett jämställdhetsperspektiv*, 2018.

vilka eventuella ekonomiska konsekvenser förslaget kan få för socialtjänstens verksamheter. En trolig effekt av utredningens förslag är dock att behovet av ekonomiskt bistånd till tandvårdskostnader på grund av mäns våld mot kvinnor kan komma att bli lägre än tidigare.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Eskilstuna kommun har höga ambitioner för arbetet med trygghet, jämställdhet och mäns våld mot kvinnor och genomförande av delbetänkandets förslag kommer sannolikt att bidra till att våldsutsatta kvinnor i Eskilstuna får bättre förutsättningar för att ta makten över sina egna liv. Arbetet mot mäns våld mot kvinnor är en del av arbetet för hållbar utveckling och ett tryggt och självständigt liv. Ett jämställt samhälle fritt från våld leder till bättre livsvillkor och en bättre folkhälsa för flickor och pojkar, kvinnor och män. Ett jämställt samhälle fritt från våld ger även bättre förutsättningar att nå även övriga strategiska mål om höjd utbildningsnivå, fler i jobb och att göra Eskilstuna till en attraktiv stad och landsbygd.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

Anna Giotas Sandquist
Social hållbarhetsdirektör

Beslutet skickas till:
Regeringskansliet/Socialdepartementet

Socialdepartementet

Eskilstuna kommuns yttrande över remiss – betänkandet (SOU 2023:10) Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter

Eskilstuna kommun ställer sig bakom delbetänkandets förslag. Eskilstuna kommun bedömer att genomförande av utredningens förslag troligtvis skulle bidra till ökad upptäckt av våld samt att fler kommuninvånare får rätt vård och stöd.

Eskilstuna kommun ser positivt på att utöka samverkan med tandvården och ser att det är ett utvecklingsområde för kommunen. Eskilstuna kommuns verksamheter har i uppdrag att sprida kunskap om våld i nära relation och ser sig kunna bistå med kunskap till tandvården.

ESKILSTUNA KOMMUN

§ 66

SOCN/2023:65

Svar på remiss - Betänkandet tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter (SOU 2023:10)

Beslut

1. Socialförvaltningens förslag till yttrande antas som socialnämndens yttrande över remissen *betänkandet (SOU 2023:10) Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter*.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden har fått möjlighet att yttra sig över betänkandet (SOU 2023:10) Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter.

I delbetänkande av *Utredningen om stärkt stöd till tandvård för våldsutsatta och ökad kontroll över tandvårdssektorn* (SOU 2023:10) redovisar utredningen den del av uppdraget som handlar om våldsutsatta patienter i tandvården. Det uppdrag som rör ökad kontroll över tandvårdssektorn kommer att redovisas i utredningens slutbetänkande den 30 november 2023.

I uppdraget har det ingått att:

- kartlägga hur många patienter som utsatts för mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer på ett sådant sätt att tandvård behövs för att åtgärda skador som uppstår.
- utvärdera hur tandvården arbetar med frågor om våldsutsatta patienter.
- analysera och bedöma hur stödet till personer som utsatts för mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer i form av ersättning för tandskador kan förstärkas och lämna ändamålsenliga förslag på hur sådana system kan utformas, inbegripet författningsförslag vid behov.

För att tandvården ska kunna erbjuda ett väl fungerande stöd till personer som utsatts för mäns våld mot kvinnor, annat könsrelaterat våld och våld i nära relationer krävs ett långsiktigt, strategiskt och systematiskt arbete på flera olika nivåer. För att underlätta detta arbete är det utredningens bedömning att vissa åtgärder bör vidtas på nationell respektive på region-/vårdgivar-/kliniknivå.

På nationell nivå bör initiativ tas för att:

- tandvården ska omfattas av samma skyldigheter som övrig hälso- och sjukvård i frågor om våld i nära relationer,
- tandvården ska ges möjlighet att ta del av de statliga stimulansmedel som genom överenskommelser mellan regeringen och SKR tillförs övrig hälso- och sjukvård, samt att
- tandvården ska ges förutsättningar att dokumentera tecken på våldsutsatthet oavsett var på kroppen tecknen uppträder.

På region-/vårdgivar-/kliniknivå bör initiativ tas för att:

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

- frågor om våldsutsatthet ska ställas till samtliga patienter som en del i anamnestagning,
- utbildning, fortbildning och kompetensutveckling ska prioriteras, samt att
- direkta kontaktvägar till övrig hälso- och sjukvård, socialtjänst, polis och frivilligorganisationer ska underlättas.

I delbetänkandet föreslås att tandvård för skador efter våld i nära relationer inte ska kosta mer än ett vanligt läkarbesök. Utredningen föreslår också att frågor om våldsutsatthet regelbundet ska ställas till alla som besöker tandvården.

Yttrande

Socialnämnden ställer sig positiv till delbetänkandets bedömning och förslag om att vissa åtgärder bör vidtas på nationell respektive på region-/vårdgivar-/klinikknivå. Förslaget är i linje med socialnämndens arbete kring jämställdhet och arbetet med att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Vi ser positivt på att utöka samverkan med tandvården och ser att det är ett utvecklingsområde för nämnden. Nämndens verksamheter har uppdrag i att sprida kunskap om våld i nära relation och kan bistå med kunskap till tandvården.

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Socialnämnden

Svar på remiss - Remiss av betänkandet (SOU 2023:10) Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter

Förslag till beslut

1. Socialförvaltningens förslag till yttrande antas som socialnämndens yttrande över remissen *betänkandet (SOU 2023:10) Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter*.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden har fått möjlighet att yttra sig över betänkandet (SOU 2023:10) Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter.

I delbetänkande av *Utredningen om stärkt stöd till tandvård för våldsutsatta och ökad kontroll över tandvårdssektorn* (SOU 2023:10) redovisar utredningen den del av uppdraget som handlar om våldsutsatta patienter i tandvården. Det uppdrag som rör ökad kontroll över tandvårdssektorn kommer att redovisas i utredningens slutbetänkande den 30 november 2023.

I uppdraget har det ingått att:

- kartlägga hur många patienter som utsatts för mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer på ett sådant sätt att tandvård behövs för att åtgärda skador som uppstår.
- utvärdera hur tandvården arbetar med frågor om våldsutsatta patienter.
- analysera och bedöma hur stödet till personer som utsatts för mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer i form av ersättning för tandskador kan förstärkas och lämna ändamålsenliga förslag på hur sådana system kan utformas, inbegripet författningsförslag vid behov.

För att tandvården ska kunna erbjuda ett väl fungerande stöd till personer som utsatts för mäns våld mot kvinnor, annat könsrelaterat våld och våld i nära relationer krävs ett långsiktigt, strategiskt och systematiskt arbete på flera olika nivåer. För att underlätta detta arbete är det utredningens bedömning att vissa åtgärder bör vidtas på nationell respektive på region-/vårdgivar-/klinikinivå.

På nationell nivå bör initiativ tas för att:

- tandvården ska omfattas av samma skyldigheter som övrig hälso- och sjukvård i frågor om våld i nära relationer,

- tandvården ska ges möjlighet att ta del av de statliga stimulansmedel som genom överenskommelser mellan regeringen och SKR tillförs övrig hälso- och sjukvård, samt att
- tandvården ska ges förutsättningar att dokumentera tecken på våldsutsatthet oavsett var på kroppen tecknen uppträder.

På region-/vårdgivar-/klinikinivå bör initiativ tas för att:

- frågor om våldsutsatthet ska ställas till samtliga patienter som en del i anamnestagning,
- utbildning, fortbildning och kompetensutveckling ska prioriteras, samt att
- direkta kontaktvägar till övrig hälso- och sjukvård, socialtjänst, polis och frivilligorganisationer ska underlättas.

I delbetänkandet föreslås att tandvård för skador efter våld i nära relationer inte ska kosta mer än ett vanligt läkarbesök. Utredningen föreslår också att frågor om våldsutsatthet regelbundet ska ställas till alla som besöker tandvården.

Yttrande

Socialnämnden ställer sig positiv till delbetänkandets bedömning och förslag om att vissa åtgärder bör vidtas på nationell respektive på region-/vårdgivar-/klinikinivå. Förslaget är i linje med socialnämndens arbete kring jämställdhet och arbetet med att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Vi ser positivt på att utöka samverkan med tandvården och ser att det är ett utvecklingsområde för nämnden. Nämndens verksamheter har uppdrag i att sprida kunskap om våld i nära relation och kan bistå med kunskap till tandvården.

SOCIALFÖRVALTNINGEN

Elisabeth Kantór
Förvaltningschef

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen